

ДОКУМЕНТ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ НА ПОЗИЦИЯ НА ГРУПАТА НА ЕНП ОТНОСНО

ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

10 март 2021 г.

I. Въведение: Конвенция на ООН, права на детето като права на човека, ангажимент на групата на ЕНП

„(...) Съюзът утвърждава и насърчава своите ценности и интереси и допринася за защитата на своите граждани. Той допринася за мира, сигурността, устойчивото развитие на планетата, солидарността и взаимното уважение между народите, свободната и справедлива търговия, премахването на бедността и защитата на правата на човека и в частност тези на детето (...)“

Член 3 от Договора за Европейския съюз

Правата на децата са права на човека: права, които ЕС и държавите членки на ЕС, трябва да зачитат, защитават и прилагат. Изминаха 30 години от подписването на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето (наричана по-долу „Конвенцията“) в Ню Йорк през 1989 г. и влизането ѝ в сила през 1990 г. Въпреки че Конвенцията за правата на детето е ратифицирана от 194 държави, включително всички държави – членки на Европейския съюз, много от набелязаните цели остават неизпълнени. Придържаме се към принципа, ясно посочен в горепосочената конвенция, че **„за пълното и хармонично развитие на личността на детето то трябва да расте в семейна среда, в атмосфера на щастие, любов и разбирателство“**.¹

Правата на децата продължават да бъдат нарушавани или пренебрегвани в много части на света, включително в държавите членки на ЕС. Децата продължават да стават жертви на насилие, малтретиране, бедност и социално изключване. Те все още се сблъскват с дискриминация въз основа на религия, увреждане, пол, сексуална ориентация, етнически произход, трансгранична раздяла или правен и социалноосигурителен статут. Групата на ЕНП се гордее с факта, че е застъпник и пазител на правата на децата, и поради това непрестанно се стреми да подобрява тяхната закрила и ангажираност. Въз основа на общо предложение за резолюция по инициатива на ЕНП, прието през 2014 г., Европейският парламент поиска от Европейската комисия да представи стратегия за правата на детето, включваща конкретен план за действие. Времето за това най-накрая дойде.

Чрез бъдещата стратегия на ЕС за правата на детето² ще се осигури рамка за действие на ЕС за по-добро насърчаване и защита на правата на децата. Тя ще съдържа набор

от мерки, които ЕС трябва да приложи. Тези мерки ще са насочени, наред с другото, към: **правата на най-уязвимите деца, правата на децата в ерата на цифровите технологии, предотвратяването и борбата с насилието и насърчаването на правосъдие, съобразено с интересите на детето**. Тя ще включва и препоръки за действие от страна на други институции на ЕС, държави членки на ЕС, и заинтересовани страни. Групата на ЕНП приветства бъдещата Стратегия на ЕС за правата на детето, като същевременно подчертава значението на следните области на политиката и необходимостта от иновативни инструменти за защита на децата и техните права чрез действия не само от тяхно име, но и заедно със самите тях. Освен това призоваваме всички държави членки специално да възложат на свой публичен орган да измерва въздействието на националното и регионалното законодателство върху децата, както и като цяло да насърчава правата на децата в публичната политика.

II. Защита на правата на детето чрез законодателството на ЕС – гарантиране на висшите интереси на детето

1. Законодателство на ЕС, съобразено с интересите на децата

Преди Европейската комисия да предложи нова инициатива или преглед на съществуващите инициативи, тя оценява необходимостта от действия на ЕС и потенциалното икономическо, социално и екологично въздействие на алтернативните варианти на политиката, като използва инструменти за оценка на въздействието.

Считаме, че един „тест за правата на детето“ би допринесъл много за законодателството на ЕС, точно както и т.нар. „тест за МСП“. В рамката на оценките на въздействието този тест би могъл да бъде инструмент за рационализиране и засилване на мерките в подкрепа на правата на детето. Подобно на МСП теста, разработен с цел да „се оценява обстойно

¹ Преамбул на Конвенцията на ООН за правата на детето

² <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12454-Delivering-for-children-an-EU-strategy-on-the-rights-of-the-child>

въздействието на бъдещите законодателни и административни инициативи върху МСП и съответните резултати да се взимат предвид при изготвянето на предложения“, тестват за правата на детето би могъл да включва няколко стъпки:

- консултации със заинтересованите страни, включително механизъм за участие на децата;
- определяне на засегнатите области;
- измерване на въздействието върху децата;
- оценка на алтернативните механизми.

Тъй като цялото законодателство на ЕС може да влияе пряко и непряко върху живота и благосъстоянието на нашите най-млади граждани, подобен тест в рамките на оценката на въздействието би дал възможност за идентифициране и осигуряване на мерки в подкрепа на утвърждаването и защитата на правата на детето. Като се използват актуални, съпоставими и висококачествени данни, разбити по пол и възраст, би могло да се гарантира, че бъдещото законодателство на ЕС ще спазва ангажиментите на Конвенцията на ООН. Освен това преразглеждането и актуализирането на рамката на ЕС за показателите биха могли да спомогнат за включването на показатели, насочени към децата.

2. Към правосъдна система, съобразена с интересите на детето

Висшият интерес на детето следва винаги да бъде водещ в случаи, свързани с благополучието и благосъстоянието на детето – било то дело за упражняване на родителски права, разпадане на семейството, спорове за пребиваване, включително когато те засягат деца – граждани на трети държави, деца, родени в ЛГБТИ+ семейства, или други въпроси, свързани с благосъстоянието на детето. Въпреки че семейното право остава от компетентността на държавите членки, ако има трансгранични последици, ЕС може да приема законодателство по специална законодателна процедура. Това важи в особена степен за периода след Брексит и когато става въпрос за запазването без прекъсване на висшият интерес на децата по отношение на родителските права и издръжката, особено ако единият родител живее в ЕС, а другият – в трета държава.

Всеки семеен спор поражда стрес и емоции, но трансграничните случаи са една още по-чувствителна област и представляват предизвикателство от правна гледна точка. Ето защо е необходима по-голяма обществена осведоменост по тези сложни въпроси, в

т.ч. трансграничните дела за упражняване на родителски права, трансграничното прилагане на правата на лични отношения с детето и задълженията за издръжка или процедурите за трансгранично отвлечение на дете от родител, включително **яснота относно родителските права и задължения и правата на децата във всяка държава**. Чрез подобряване на услугите на национално ниво и в тясно сътрудничество с ЕС би могло да се осигури по-добра защита на висшите интереси на детето.

В такива случаи медиацията би могла да спомогне за предотвратяване на напрежението, при проточващи се съдебни дела. Специализираните съдебни състави в рамките на системите от национални съдилища по семейни дела биха могли, с помощта на органи по медиация, да спомогнат за по-бързото разглеждане на такива многонационални трансгранични производства по семейноправни спорове.

Трансграничните случаи представляват предизвикателство от правна гледна точка и поради разликите в изискванията за минимална възраст в отделните държави членки, което може да доведе до различно третиране на детето в зависимост от разминаването в критериите за възраст. Различната национална терминология често затруднява класифицирането на трансграничните престъпления. Поради това групата на ЕНП призовава Европейската комисия да определи проблемите, свързани с разликите в терминологията.

Правото на изслушване (също и като начин за упражняване на правата на участие на детето) е основно право, заложено в Конвенцията. Съгласно член 12 от Конвенцията децата имат право да изразяват своите възгледи свободно по всички въпроси, отнасящи се до тях, като **на техните възгледи следва да се придава значение, съответстващо на възрастта и зрелостта на детето**. Това право се прилага еднакво по отношение на участието на децата в социални и политически дейности, както и в административни и съдебни производства. Правото на детето да бъде изслушано най-общо се отъждествява с понятието „агентност“ на децата, т.е. децата да бъдат възприемани не само като уязвими човешки същества, нуждаещи се от специална закрила, но и като информирани личности, вземащи решения, носители на права и активни членове на обществото. В това си качество гласът на детето следва да бъде чул във всички ситуации, когато това е възможно. Трябва да говорим от името на децата, за тях и с тях самите.

Избухването на пандемията от COVID-19

затрудни достъпа до правосъдие и за да се разреши този проблем, е необходимо съответните органи да реагират проактивно. Гарантирането на спазването на предвидените процесуални изисквания ще доведе до премахване на пречките пред надлежното провеждане на съдебния процес и достъпа до правосъдие.

През 2016 г., в своята резолюция относно защитата на висшия интерес на детето в целия ЕС³, Европейският парламент припомни, че големият брой петиции, получени по дела, свързани с деца, показва, че е налице сериозен проблем с прилагането на Регламент „Брюксел IIa“. ЕП също счита, че всички системи за закрила на детето следва да имат функциониращи транснационални и трансгранични механизми, които вземат предвид особеностите на трансграничните конфликти. Задължение на ЕП е да гарантира, че в законодателната и незаконодателната си дейност зачита, утвърждава и защитава правата на детето и че се стреми да подобрява живота на децата както в рамките на ЕС, така и извън него.

Групата на ЕНП призовава държавите членки да се ангажират със създаването на съобразена с интересите на детето съдебна система, която отчита в максимална степен неговото специфично положение и потребности (на жертва, свидетел или извършител) в хода на производството. За да се предотвратят потенциалният стрес и травма за децата – жертви на престъпления, е изключително важно да се организират процедури, съобразени с възрастта на детето, и провеждани от специализиран персонал, като се осигури лесен достъп до ефективна психологическа помощ. Трябва да се разяснява всяко взето решение относно положението на детето, включително какво означава това пряко за него. Групата на ЕНП призовава държавите членки да предвидят практически насоки, подходящо обучение за всички специалисти в контакт с деца, напр. учители, възпитатели в детски ясли, юристи и медицински специалисти, както и задължително обучение за прокурори, които специализират в областта на непълнолетните лица, и съдии в съдилища по семейни дела. Групата на ЕНП също призовава Комисията да продължи да подпомага обучението на практикуващи юристи в областта на трансграничното семейно право на ЕС, особено с оглед на новите правила относно случаите на трансгранично упражняване на родителски права и трансгранично отвлечане на деца от родител съгласно Регламент „Брюксел IIa“, който ще влезе в сила в средата на 2022 г. Насърчаваме също така осигуряването на преводачески услуги, за да се гарантира, че всички деца могат да се изразяват по по-

удобен за тях начин. Изключително важно е да сме проактивни в популяризирането сред младежта на правосъдна система, която е съобразена с интересите на детето. Групата на ЕНП призовава всички държави членки да предоставят на своите млади граждани подходящ за възрастта им достъп до тази информация и да вземат предвид всички видове увреждания, които могат да затруднят достъпа до информация.

3. Борба с насилието – физическа неприкосновеност и право на израстване в здравословна среда

За да бъдат правата на децата и тяхното благосъстояние по-добре защитени, при подготовката и приемането на нова стратегия за правата на детето трябва **да вземем предвид въпроса за правото на децата на физическа неприкосновеност**. По-конкретно това означава да се борим срещу всички форми на насилие над деца, включително физическо, сексуално, икономическо и психологическо насилие, като отдадем дължимото внимание на свързаните с пола аспекти⁴. Домашното насилие – проблем, който се задълбочи допълнително по време на пандемията от COVID-19, засяга децата пряко или косвено. В контекста на изолация у дома, дистанционна работа, затваряне на училища и финансова несигурност се забелязва, че семейните отношения стават все по-напрегнати, което поставя децата и жените в още по-уязвимо положение. Групата на ЕНП подкрепя използването на качествени контактни центрове, когато е необходимо, например в случаи на домашно насилие, за да се позволи на семействата да се срещат в защитена среда в присъствието на социален работник.

Децата продължават да бъдат малтретирани, пренебрегвани и са жертва на тормоз, включително кибертормоз. Сексуалното насилие над деца, включително разпространението на материали, свързани с детска порнография и проституция, води до допълнително виктимизиране, особено сред момичетата и младите жени. Необходимо е юношите да разбират правата си в тази област, особено в случаи, когато трябва да дадат своето съгласие. Групата на ЕНП приветства съобщението на Комисията относно стратегията на ЕС за по-ефективна борба срещу сексуалното насилие над деца, но е убедена, че новата стратегия трябва внимателно да

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0142_BG.html

⁴ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-gender-equality>

разгледа всички форми на насилие срещу деца и да гарантира интегрирането на правата на децата във всички съществуващи и бъдещи законодателни и незаконодателни мерки. Тя трябва също да дава възможност за тясно сътрудничество между държавите – членки на ЕС, и трети държави, както и за координиран отговор в полицейското и съдебното сътрудничество чрез Европол и Евроюст. За да преодолеем пречките пред борбата с трафика на деца, се нуждаем от повече данни. Затова групата на ЕНП призовава за по-тясно сътрудничество на държавните органи с гражданското общество, местните власти, църковните структури и други подобни участници. Освен това координираната транснационална реакция в областта на полицейското и съдебното сътрудничество е от решаващо значение. С повече познания и координиран отговор жертвите могат да бъдат идентифицирани на ранен етап, за да им се предостави правна помощ, гарантираща техните законни права. Ранното идентифициране е наложително, за да се сложи край на зависимостта хищник-жертва. Групата на ЕНП има нулева толерантност към всяка форма на насилие срещу деца и насърчава участието на децата във вземането на решения, които ги засягат. За да осигурим пълната защита на децата, ние сме решени да действваме не само от тяхно име, но и да вземем предвид техния глас и гледна точка в нашите действия.

4. Децата в онлайн средата

През май 2012 г. Европейската комисия представи Европейската стратегия за по-добър интернет за децата, за да се предоставят на децата цифровите умения и инструменти, от които те се нуждаят, за да се възползват в пълна степен от онлайн достъпа, като същевременно се гарантира тяхната безопасност. Тази стратегия има за цел също да отключи потенциала на пазара за интерактивно, творческо и образователно онлайн съдържание. В бързо развиващата се онлайн среда обаче осем години са цял жизнен цикъл и затова е крайно време за нова стратегия, която да отчита най-новите технологични развития. Поради това новата стратегия на ЕС за правата на детето следва да предложи поредица от действия и да вземе предвид поуките, извлечени от увеличаването на онлайн ученето по време на пандемията от COVID 19. Последните месеци ускориха вече съществуващата тенденция дейностите на нашите деца да се прехвърлят онлайн. Цифровата грамотност за всички деца е от ключово значение за възможно най-безопасно навигиране в интернет.

Основните факти, установени в доклада на УНИЦЕФ от 2017 г. относно децата в

цифровия свят⁵ показват, че все повече доказателства сочат, че децата имат достъп до интернет на все по-ранна възраст. В някои държави вероятността децата на възраст под 15 години да използват интернет е толкова голяма, колкото и за възрастните хора над 25 годишна възраст. Въпреки че свързаността може да бъде решаващ фактор за промяна за някои от най-маргинализираните деца в света, помагач им да осъществят своя потенциал и да прекъснат цикъла на бедността между поколенията, цифровите технологии могат също да направят децата по-податливи на вреди както онлайн, така и офлайн. Уязвимите деца може би вече са изложени на по-голям риск от вреди от конкретни онлайн проблеми, включително загубата на неприкосновеност на личния живот. Групата на ЕНП призовава Комисията да предложи по-строги предпазни мерки за ограничаване на злоупотребите в социалните медии, в частност в случая на деца, които имат достъп до платформи без надзор. Групата на ЕНП призовава Комисията да предложи по-силна рамка за защита на потребителите за децата, особено по отношение на микропокупките, покупките в рамките на игра и свързаната с тях реклама, в частност в контекста на продължаващата пандемия и по-дългите периоди от време, прекарани онлайн.

Борбата срещу сексуалното насилие над деца е приоритет за групата на ЕНП. Европейският парламент и Съветът призоваха за по-нататъшни конкретни действия, разработени в сътрудничество с технологичните платформи и с отрасъла на информационните и комуникационните технологии (ИКТ). Освен това групата на ЕНП призовава технологичните дружества да гарантират култура на защита на своите крайни потребители. Стратегията на ЕС за по-ефективна борба срещу сексуалното насилие над деца⁶ определя всеобхватен отговор на нарастващата заплаха от сексуално насилие над деца както офлайн, така и онлайн, чрез подобряване на превенцията, разследването, съобразеното с възрастта съобщаване и помощ на жертвите. Групата на ЕНП призовава държавите членки, които все още не са направили това, да криминализират онлайн сприятеляването с цел сексуална злоупотреба, преследването в кибернетичното пространство, подмамването на деца онлайн и споделянето на интимни изображения и изображения без съгласие.

Групата на ЕНП е убедена, че стратегията е само началото и че са необходими конкретни законодателни предложения за ефективно

⁵ https://www.unicef.org/publications/files/SOWC_2017_ENG_WEB.pdf

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0607>

справяне със сексуалното насилие над деца, като например предложение, изискващо от съответните доставчици на онлайн услуги да откриват материали, за които се знае, че показват сексуално насилие над деца, и да се изисква от тях да докладват тези материали на публичните органи. Трябва да бъдат намерени и отстранени пропуските в законодателството, така че защитата на данните да не се превръща в защита на нарушителите.

Групата на ЕНП приветства ангажимента на Комисията да осигури прилагането докрай и пълното спазване на Директивата относно сексуалното насилие над деца (2011/93/ЕС) в целия ЕС.

За да се гарантира, че сексуалното насилие над деца онлайн може да бъде ефективно разследвано и преследвано по съдебен ред, групата на ЕНП смята, че е важно правоприлагащите органи да имат законен достъп до криптирани материали, показващи сексуално насилие над деца. Групата на ЕНП подкрепя евентуалното създаване на европейски център за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца, който би предоставил цялостна подкрепа на държавите членки. Пандемията от COVID 19 доведе до това, че по-голямата част от ученето и социализацията се осъществяват онлайн. Увеличеното използване на интернет, и по-специално – на платформите на социалните медии, увеличи риска от кибертормоз. Трябва да гарантираме, че децата могат да се възползват в пълна степен от възможностите, предлагани от онлайн средата, без да се излагат на опасност от тормоз. Стратегията трябва да включва разпоредби срещу първопричината за онлайн тормоза, както и за предоставяне на младите хора на знания и инструменти, за да реагират ефективно, ако са подложени на кибертормоз.

Съществуващите слабости и недостатъчната трансформация на цифровото образование станаха напълно очевидни по време на ограничителните мерки във връзка с коронавируса, които принудиха милиони деца, ученици и студенти да останат у дома. Пандемията от COVID 19 направи още по-видими неравенствата, които съществуват в цяла Европа. Уязвимите групи деца, включително тези с увреждания, от етнически и малцинствени групи⁷, в неравностойно социално икономическо положение, като децата в селските и труднодостъпните райони, са имали ограничен или никакъв достъп до дистанционно или онлайн образование. Съгласно член 29 от Конвенцията образованието на детето е насочено към развитието на личността, таланта и умствените и физическите способности на

детето в пълния им потенциал. Тази цифрова бедност прави почти невъзможно за много деца в целия ЕС да участват и да се възползват от равното право на образование. Не може да се позволи това да продължава, нито да се превърне в общоприета част от „новия нормален живот“ след COVID 19.

Важна цел за групата на ЕНП е да се осигури висококачествено и приобщаващо образование за всички деца в Европа. Цифровата грамотност се превърна в основен фактор, особено по време на пандемията от COVID 19. Това включва осигуряване на равен достъп до цифровите инструменти за дистанционно обучение. Нито едно дете не бива да бъде изоставено.

Децата преуспяват, когато родителите благоденстват, предлагайки условия за развитие и образование чрез семействата. За да се улесни това, в основата на нашата работа по правата на детето трябва да стоят съвременни политики за равновесие между професионалния и личния живот, с гъвкави схеми на работа и предоставяне на услуги за грижи за децата, включително висококачествено образование в ранна детска възраст. Ранните инвестиции са от решаващо значение за формирането на човешкия капитал. Най-ефикасните политически инициативи са почти неизменно насочени към предучилищния и училищния период; ето защо образованието е централен елемент за амбициозна и ефикасна социална стратегия за децата. Групата на ЕНП обръща внимание също и на важността да се заделят за образованието 10 % от Фонда за възстановяване, както беше гласувано от Европейския парламент през октомври 2020 г.

5. Предоставяне на възможности за успех на всички деца – закрила на уязвимите деца

Децата са нашето бъдеще, затова в интерес на ЕС е да се дава възможност на всички деца да успяват. Гарантирането на чувството за принадлежност и приобщаване на децата в техните общности е от ключово значение за тяхното благосъстояние, което им позволява да процъфтяват и да преуспяват. Поради това групата на ЕНП счита, че новата стратегия на ЕС за правата на детето следва да възприеме цялостен подход към потребностите на децата, който да бъде интегриран в съществуващите и бъдещите законодателни и незаконодателни мерки, и да обърне специално внимание

⁷ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-the-eu-roma-inclusion-process>

на специфичните нужди на уязвимите деца, включително децата с увреждания, децата мигранти и децата, изложени на бедност, например децата от ромски произход. В действителност най-големият товар на бедността обикновено се понася от ромските деца, които са най-уязвимите членове на общността. Според неотдавнашно проучване, проведено в 11 държави членки на ЕС от Агенцията на ЕС за основните права (FRA) децата от ромски произход, живеещи в крайна бедност, често са впримчени в цикъл на предавана през поколенията бедност⁸.

Въпреки неотдавнашните положителни промени, детската бедност и циклите на предаваната през поколенията бедност, както и неравностойното положение продължават да бъдат проблем в ЕС, а пандемията от COVID 19 утежнява положението.

Европейският съюз е смятан за лидер в борбата с детската бедност. Важен етап беше Препоръката на Съвета относно инвестициите в децата, приета през 2013 г. По инициатива на Европейския парламент Комисията планира да отиде по далеч: за 2021 г. е планирано предложение за препоръка на Съвета относно гаранция за децата. Чрез тази гаранция ще се осигури достъп до качествени и безплатни грижи и образование в ранна детска възраст, подходящо хранене, здравни услуги и жилищно настаняване, което предполага координиран подход на европейско, национално, регионално и/или местно равнище.

Групата на ЕНП се ангажира да продължи обсъжданията и работата по инструмента „Гаранция за децата“, както и да възприеме прагматичен подход, чиято крайна цел е ефективното прилагане в държавите членки и надграждане въз основа на поуците, извлечени от „Гаранцията за младежта“. Съществуват значителни доказателства, че първоначалната оказвана подкрепа за младите хора в неравностойно социално икономическо положение по време на прехода от училище към работа идва на твърде късен етап. Абсолютно необходимо е социалните и познавателните умения, необходими за дългосрочно развитие и успешен професионален живот, да им се предоставят на по-ранен етап. Следователно отделянето на 5 % от програмата на Европейския социален фонд+ (ЕСФ+) за деца в особено неравностойно положение би могло да дойде в допълнение на препоръката на Съвета относно гаранцията за децата.

Системите за образование⁹ и обучение следва да бъдат реформирани по такъв начин, че уязвимите деца да се ползват от същите образователни възможности, както и другите техни връстници. От първостепенно

значение е да се признае правото на детето да си почива и да има свободно време, да участва в игри и развлекателни дейности, подходящи за възрастта на детето, и да участва свободно и равноправно като своите връстници в културния живот и изкуствата. Принадлежността и правната сигурност от най-ранна възраст са от съществено значение за потенциала на детето да расте и да успява в живота. Едно дете без гражданство ще има трудности при достъпа до своите права и до държавни услуги и ще бъде по-податливо на експлоатация, което ще възпрепятства способността му за успех. Групата на ЕНП настоятелно призовава Европейската комисия и държавите членки да работят заедно, за да гарантират, че всяко дете има достъп до удостоверение за раждане и до гражданство и че може да има достъп до документи за самоличност.

За да може всяко дете да расте и развива пълния си потенциал, трябва да гарантираме достъп до чиста околна среда и до здравеопазване. Групата на ЕНП се ангажира да се бори за по-здравословна и по-чиста природна среда за най-младите европейци. Поради това групата на ЕНП е твърдо решена да работи по проблема със замърсяването на въздуха и за опазването на околната среда, с цел да се прекрати спешно извънредната ситуация, свързана с изменението на климата. Това е най-важната инвестиция, с която можем да се ангажираме за нашите деца.

Тъй като пандемията от COVID 19 засегна здравните системи в целия ЕС и ги подложи на безпрецедентен натиск, трябва да се борим, за да запазим правото на всяко дете на пълен достъп до съобразени с децата здравни услуги, включително грижи на високо равнище в областта на психическата и психологическата подкрепа. Това е от решаващо значение, тъй като след настоящата пандемия ЕС ще бъде изправен пред криза, свързана с психичното здраве, която ще има изключително пагубно въздействие върху нашите деца. Липсата на действия и инвестиции в заведения за психично здраве и подкрепа през следващите години ще има опустошително дългосрочно въздействие върху децата и подрастващите. Нито едно дете не бива да бъде изоставяно и пренебрегвано, докато се бори с каквато и да е форма на физическо или психическо заболяване. Групата на ЕНП подкрепя създаването на единен и съгласуван европейски календар за ваксинации за деца и равен достъп до най-новите терапии и

⁸ Проучване сред ромите – Данни на фокус: Бедност и заетост: положението на ромите в 11 държави – членки на ЕС, Агенция на ЕС за основните права, 2014 г.

⁹ <https://www.eppgroup.eu/newsroom/publications/epp-group-position-paper-on-education-in-the-era-of-digitalisation>

лекарства в областта на педиатричното лечение, особено за редките заболявания и рака при децата.

Групата на ЕНП смята, че подходящите инвестиции през детството и в децата могат да допринесат за дълготрайни ползи за отделните хора и за обществата и икономиките, тъй като икономическите и социалните ползи от тези инвестиции значително надвишават разходите за финансиране.

III. Бъдещата стратегия на ЕС за правата на детето

Начинът, по който възрастните и обществото се отнасят към децата и виждат тяхната роля, отдавна се е променил. Въпреки значителния напредък в Европа остават някои основни предизвикателства, като насилието над деца, детската бедност, тормозът и достъпът до правосъдие, съобразено с децата. Бъдещата стратегия следва да бъде всеобхватна; всички съответни съществуващи стратегии следва да бъдат включени и да бъдат съгласувани, така че ЕС да не умножава и дублира усилията и финансирането. Децата са бъдещето на Европа; ето защо ние трябва да се грижим за защитата на техните права и за удовлетворяването на техните потребности. Невъзможно е да обсъждаме бъдещето на Европа, ако не вземаме предвид възгледите и нуждите на нейните млади граждани. Наш дълг е да дадем възможност на всички деца да успяват, така че да бъдат подготвени да се справят безстрашно с бъдещите предизвикателства и да имат пълноценен живот.